

INGEZONDEN.

BIJ EEN HISTORISCHE PLAAT.

In de uitvoerige beschrijving van het middeleeuwsche schilderstuk, een van de zeven paneelen, die de werken van barmhartigheid voorstellen, gegeven door dr. M. H. COHEN, in het laatste nummer van dit *Tijdschrift*, mis ik de aanwijzing van een belangrijke figuur, die evenzeer op de andere paneelen staat. Onder de vier deftig gekleede mannen bevindt zich namelijk CHRISTUS, te herkennen aan het traditioneele gelaat. Ik geloof, dat dit gegeven noodzakelijk is voor de juiste geschiedkundige opvatting van deze afbeelding van een middeleeuwsch ziekenhuis.

Nijmegen, 9 December 1922.

R. BAHLMANN.

EEN HONORARIUM-PROCES.

I.

Ik acht mij verplicht tot de volgende verklaring.

Tal van bedenkingen, die ik, ook van mij bevriende zijde, vernomen heb tegen mijn publicatie van het proces, dat ik op bldz. 2304 refereerde en op bldz. 2415 nader toelichtte, waren mij aanleiding, deze zaak nog eens te bestudeeren. Het is mij in de eerste plaats daarbij, en uit de onderstaande mededeeling van JACOBSON gebleken, dat mijn meening, als zou het zijn bedoeling zijn geweest, een ongunstig licht te werpen op de procedure voor het rechtsorgaan onzer Maatschappij, onjuist is. Hoewel in de dagvaarding niet wordt gesproken van een andere scheidsrechterlijke beslissing dan voor dit rechtsorgaan, welke zou zijn aangeboden, en in de „conclusie van antwoord” niet wordt gezegd, dat dit niet was geschied, was toch met de „arbitrage”, waarvan in deze conclusie sprake is en die niet werd gewenscht, niet bedoeld een arbitrage door ons rechtsorgaan. Deze, zooals nu blijkt, onjuiste meening van mij had in mij een begrijpelijke verontwaardiging gewekt, een stemming, allermint geschikt voor het bestudeeren van een ingewikkeld stuk en voor schrijven in het openbaar, door iemand, wien door de omstandigheden een groote verantwoordelijkheid is opgelegd.

Daardoor heb ik mij laten verleiden tot uitingen, die voor JACOBSON bijzonder kwetsend moeten zijn geweest. Daarom moet nu worden teruggekomen op den scherpen uitval, dat het verblijdend was, dat hij geen lid der Maatschappij is.

Dan moet ik met leedwezen er op wijzen, dat ik eenigen tijd, onder den genoemden indruk, geloof eraan heb geslagen, dat JACOBSON de behandeling van het tweede kind spontaan aan zich zou hebben getrokken. Ik had namelijk uit de wederzijdsche antwoorden nimmer als feit aangenomen iets, waaromtrent van weerszijden elkander tegensprekende meeningen werden geuit, doch daar ik van dit feit, ter plaatse waar de beweringen der dagvaarding werden behandeld, geen rechtstreeksche ontkenning kon vinden, besloot ik het te mogen aannemen. Buiten dit verband echter vind ik elders door gedaagde medegedeeld, dat de kinderen door de moeder bij hem zijn gebracht — naar haar zeggen — op raad van den geneesheer te Soeren. Dit is de tegenspraak — en nog wel een onopzettelijke —, die ik eerlijk heb gezocht (vergelijk mijn antwoord aan OLJENICK), maar niet had gevonden. En daarmee hoop ik mijn voor JACOBSON meest grievende uiting uit de wereld te hebben geholpen.

Ten slotte iets over de zaak, waarom het gaat. Daarover heb ik mij niet geuit en ik zal het ook thans niet doen, omdat de zaak „sub judice” is en omdat ik onbevoegd ben, gelijk ik reeds in mijn eerste stuk heb betoogd, waar ik sprak van de moeilijkheden van de uitlegging van een tarief. Uit de stukken blijkt, dat JACOBSON ten stelligste overtuigd is, dat een vijandig gezind arts tijdens de procedure de tegenpartij heeft voorgelicht, ja zelfs de procedure heeft uitgelokt.

Dit laatste had ik geenszins aangenomen: onmiddellijk had de moeder haar ongenoegen te kennen gegeven. Is echter de arts, die, desgevraagd, naar zijn overtuiging mededeeling doet van een bestaand tarief, per se als een vijand van zijn collega te beschouwen? Ik stel deze vraag, omdat men mij beschuldigd heeft, dat ik, wetende dat de procedure door een vijandig gezind collega was uitgelokt, toch tegen JACOBSON had geschreven. Zoo iets mag van mij niet worden verondersteld. Het zou een slecht soort collegialiteit zijn, die ons zou voorschrijven te zwijgen, als wij overtuigd zouden zijn, dat iets onbillijks geschiedt aan personen in wie wij belang stellen. Doch op één voorwaarde slechts meen ik, dat wij dan mogen spreken: als wij ons voor den ander niet verbergen. Nu weet ik wel, dat al te menschenlijke overwegingen iemand van zulk een gewenschte openhartigheid kunnen terughouden. „Men wil geen onaangenaamheden”. En zoo behoeft zelfs de niet openhartige nog geen vijand te zijn. Mij scheen het overigens toe, dat het leveren van „bewijs door getuigen”, waartoe eischer is toegelaten, en wat hij wel moet hebben gewenscht, tevens het bewijs was, dat de arts, op wien eischer zich had beroepen, ten slotte nog voor den dag zou komen. Maar waarom dit niet nu nog gedaan? Dan vervalt elke verdenking, die wellicht ook op een ander zou kunnen vallen. Er kan dan verschil van meening blijken, maar men kan dan trachten elkander te overtuigen.

De indruk was ook bij JACOBSON en zijn vrienden ontstaan, dat de geneeskundige bijzonderheden, welke eischer ten beste geeft, door een arts waren opgegeven. Dit behoeft niet zoo te zijn. Ik weet, dat advocaten dikwijls met grooten ijver argumenten bijeenzoeken uit boeken over vakken, die hun vreemd zijn. Een anachronisme omtrent een uitspraak van een onzer autoriteiten op het betrokken gebied schijnt op zulk een leekenstudie te wijzen.

Hoe het zij, ik wil ten krachtigste doen uitkomen, dat ik mij omtrent de zaak waarom het gaat — een proces van een cliënt, zijn geneesheer aangedaan, meenende te veel te hebben moeten betalen — geen partij wil stellen en het ook niet heb gedaan, en dat niemand, die zich daaromtrent in eenigen zin een meening heeft gevormd of zou willen vormen, het recht heeft zich daartoe op mij te beroepen. En hiermede hoop ik, althans voorzoover het mij nu nog mogelijk was, te hebben hersteld, wat ik door het geschetste gebrek aan zelfbeheersching had bedorven.

Het vertrouwen, dat zoo vaak en door zoo velen in mijn — gelijk gebleken is zeer feilbare — opvattingen is gesteld, zou ik meenen, niet verder waard te zijn, als ik hierin niet geheel oprecht zou zijn tegenover mijzelf en mijn lezers.

Amsterdam, 10 December 1922.

H. PINKHOF.

II.

Met genoegen heb ik kennis genomen van het feit, dat een nadere bestudeering van de stukken van het door u beschreven „Honorarium-Proces”, u aanleiding heeft gegeven uw standpunt in deze zaak te herzien.

Mijnerzijds wil ik daarom eenige verklaringen geven, die den indruk, dien gij ten onrechte hadt als zou ik de rechtsorganen der „Maatschappij” niet eerbiedigen, zal wegnemen.

Ten eerste wensch ik uw aandacht erop te vestigen, dat de eisch van terugvordering van een deel van het betaalde honorarium niet het eerst gesteld werd door den patiënt, maar door den advocaat, en dat wel op een dreigenden toon, welke allerm minst bevorderlijk was voor een minnelijke schikking. Het toegeven aan den gestelden eisch, zou den schijn hebben gegeven van vrees te koesteren voor de proces-dreigementen van den advocaat, een uitdaging die ik wenschte aan te nemen.

Ten tweede wensch ik op te merken, dat mij geen bemiddeling is aangeboden